

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania T. [...] S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanego L. [...] spółki z o.o. w W. oraz ubezpieczonych:
A. M.-K., P. M., M. T.-M., L. W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 31 sierpnia 2022 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W. na rzecz T. [...] S.A. kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 24 października 2018 r. oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W.:

- z 8 grudnia 2015 r. nr [...]8/[...] w części, w ten sposób, że stwierdza, że A. M.-K. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek

T.[...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 6 stycznia 2015 r.,

- z 8 grudnia 2015 r. nr [...]7/[...] w części, w ten sposób, że stwierdza, że M. T.- M. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom i społecznym u płatnika składek T. [...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 lipca 2015 r.,

- z 8 grudnia 2015 r. nr [...]9/[...] w części, w ten sposób, że stwierdza, że P. M. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. [...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 marca 2015 r.

Ponadto Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od T. [...] S.A. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych koszty zastępstwa procesowego, oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz zniósł między stronami koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zebrany w sprawie materiał dowodowy i dokonane na jego podstawie ustalenia uzasadniają twierdzenie, że mimo formalnie zawartej umowy między T. [...] a L. [...], w istocie nie doszło do przejęcia części zakładu pracy T. [...]. O spełnieniu przesłanek z art. 23¹ k.p. nie mogą decydować tylko zapisy umowy czy też spełnienie obowiązków formalnych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zgłoszenie tych pracowników do ubezpieczeń społecznych i opłacanie składek) czy Urzędu Skarbowego (składanie informacji i deklaracji podatkowych i zapłata zaliczek na podatek dochodowy od pracowniczych wynagrodzeń). Sąd drugiej instancji ustalił, że:

- płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne L. W. jest T. [...] - płatnik składek zobowiązany był zatem do zsumowania w podstawie wymiaru składek wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej,

- A. M.-K. pozostawała formalnie zatrudniona przez L. [...], a więc w rzeczywistości przez T. [...] do dnia 6 stycznia 2015 r., kiedy to doszło do rozwiązania stosunku pracy. Stąd też w zaskarżonej decyzji z dnia 8 grudnia 2015 r. nr [...]8/[...], wydanej w stosunku do tej ubezpieczonej, organ rentowy winien ustalić, że A. M.- K. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u

płatnika składek T. [...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 6 stycznia 2015 r.,

- M. T.-M. pozostawała formalnie zatrudniona przez L. [...], a więc w rzeczywistości przez T. [...] do dnia 31 lipca 2015 r., kiedy to doszło do rozwiązania stosunku pracy. Z tej przyczyny w zaskarżonej decyzji z dnia 8 grudnia 2015 r., nr [...]7/[...], wydanej w stosunku do tej ubezpieczonej, organ rentowy winien ustalić, że M. T.-M. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. [...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 lipca 2015 r.,

- P. M. pozostawał formalnie zatrudniony przez L. [...], a więc w rzeczywistości przez T. [...] do dnia 31 marca 2015 r. Stąd też w zaskarżonej decyzji z dnia 8 grudnia 2015 r., nr [...]9/[...], wydanej w stosunku do tego ubezpieczonego, organ rentowy winien ustalić, że P. M. podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek T. [...] S.A. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r.

W skardze kasacyjnej wywiezionej przez organ rentowy z dnia 12 lipca 2021r., zaskarżającej w części wyrok Sądu Apelacyjnego w [...], w zakresie w jakim zmienia wyrok Sądu I instancji i zaskarżone decyzje poprzez ograniczenie okresów podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w T. [...] S.A. wobec A. M. – K. do 6 stycznia 2015 r., wobec M. T. – M. do 31 lipca 2015 r. i wobec P. M. do 31 marca 2015 r. oraz pkt II i IV wyroku - podniesiono zarzuty:

1) naruszenia prawa procesowego, tj.

- art. 382 k.p.c. w zw. z art. 473 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie, iż współpraca Ubezpieczonych z T. [...] S.A. zakończyła się z chwilą rozwiązania umowy o pracę z L. [...] Sp. z o.o., pomimo, że okoliczność kontynuowania współpracy jak i formy współpracy Ubezpieczonych nie była w ogóle badana i wyjaśniana w trakcie toczącego się postępowania,

- art. 245 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie faktu, iż świadectwo pracy jest dokumentem prywatnym stanowiącym jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, iż strony wygrały i przegrały proces w jednakowym rozmiarze pomimo, że Sąd drugiej instancji rozstrzygnął, iż nie doszło do przejęcia części zakładu pracy, przy jednoczesnym ograniczeniu rozstrzygnięcia decyzji do wskazania daty, w jakiej zdaniem Sądu ustał stosunek pracy Ubezpieczonych z T. [...] S.A.,

- art. 100 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. uznanie, iż strony wygrały i przegrały proces w jednakowym rozmiarze,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 30 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy, w związku z art. 61 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez ich niezastosowanie,

- art. 30 § 1 pkt 3 i § 3 k.p. w związku z art. 60 k.c. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie doszło do skutecznego rozwiązania umowy o pracę w sytuacji, gdy T. [...] S.A. nie złożyła Ubezpieczonym skutecznego oświadczenia woli w tym zakresie oraz uznanie, że rozwiązanie umowy o pracę może nastąpić przez doręczenie pracownikowi świadectwa pracy,

- art. 97 § 1 k.p. w związku z art. 60 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez niewłaściwą wykładnię oraz uznanie, że świadectwo pracy wystawione przez L. [...] stanowi oświadczenie woli T. [...] S.A. o rozwiązaniu umowy o pracę z ww. Ubezpieczonymi tym bardziej, iż świadectwo pracy jest oświadczeniem wiedzy pracodawcy a nie woli, wydawane jest w następstwie rozwiązania stosunku pracy, co wyłącza możliwość uznania, że wywołuje skutek rozwiązania stosunku pracy,

- art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 266 (dalej „ustawa o sus”) w zw. z art. 23¹ k.p. poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. pominięcie funkcji ochronnej powołanych przepisów względem pracowników/Ubezpieczonych poprzez przyjęcie, iż rozwiązanie umowy o pracę przez podmiot trzeci (L. [...]), który faktycznie nie przejął pracowników jest skuteczne wobec pracowników/Ubezpieczonych,

- § 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U z 2015 r. poz. 1804) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Podnosząc powyższe skarżąca wniosła uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a w sytuacji uznania przez Sąd Najwyższy, że podstawa naruszenia prawa materialnego jest oczywiście uzasadniona, wnoszę o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie w tym zakresie co do istoty sprawy poprzez oddalenie odwołania Odwołującej spółki oraz zasądzenie od Odwołującej spółki na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o art. 398⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na fakt, iż skarga jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącej rozwiązanie umowy o pracę przez podmiot trzeci (L. [...] - podmiot który w sposób pozorny „przejął” część zakładu pracy) nie związany żadnym węzłem prawnym z T. [...] S.A. i Ubezpieczonym nie może być uznane za wystarczającą przesłankę do uznania, iż stosunek pracy zawarty z T. [...] S.A. ustał, z uwagi na fakt, iż samo świadectwo pracy wskazujące na datę rozwiązania stosunku pracy nie jest jednostronną czynnością pracodawcy wskazującą na zamiar rozwiązania umowy, tylko oświadczeniem wiedzy pracodawcy, który sporządzając świadectwo pracy pozostaje w słusznym bądź mylnym przeświadczeniu, że dany stosunek pracy uległ rozwiązaniu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną T. [...] S.A. wniosła o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego kasacyjnie na rzecz Odwołującej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie od skarżącego kasacyjnie na rzecz Odwołującej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Artykuł 398⁹ § 1 k.p.c. zawiera enumeratywny katalog przyczyn kasacyjnych, których wystąpienie warunkuje przyjęcie skargi do rozpoznania. Sąd Najwyższy

przyjmuje skargę w razie ziszczenia się co najmniej jednej z przesłanek w postaci: wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego, dostrzeżenia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wystąpienia prawdopodobieństwa ziszczenia się przyczyny nieważności postępowania, jak również w wypadku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie jest oczywiście uzasadniona. Przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. W piśmiennictwie wskazuje się, że przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. odnosi się do oczywistego naruszenia prawa polegającego na niewątpliwej sprzeczności rozstrzygnięcia z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo na wydaniu go w wyniku oczywiście błędnej wykładni lub niewłaściwym stosowaniu prawa, w tym np. stosowaniu nieobowiązujących przepisów czy wydaniu orzeczenia nienadającego się do wykonania. Niezbędne jest wykazanie za pomocą prawnych i faktycznych przesłanek, że w zasadniczym postępowaniu kasacyjnym skarga zostanie rozstrzygnięta na korzyść skarżącego (Zob. T. Ereciński, w: J. Gudowski, System PrProc, t. III, cz. 2, s. 984; T. Wiśniewski, w: H. Dolecki, T. Wiśniewski, Komentarz KPC, t. II, 2013, s. 248). Ciężar wykazania, że skarga kasacyjna powinna zostać przyjęta do rozpoznania spoczywa na stronie skarżącej. Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Wobec powyższego nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane. Sugerując oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, strona skarżąca nie wskazała nawet przepisów prawnych, w których kwalifikowanym naruszeniu upatruje tej przesłanki przedsądu. Zdaniem Sądu Najwyższego, zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumentacja, mająca uzasadniać oczywistą zasadność skargi, w istocie stanowi próbę podważenia przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji oceny materiału dowodowego oraz dokonanych na

podstawie ustaleń faktycznych. Dokonana przez Sąd odwoławczy ocena okoliczności faktycznych i związana z tym wykładnia (wyrażona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) mieszczą się w granicach uznania sędziowskiego. Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi. Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie zajmuje się oceną materiału dowodowego, nie ma również kompetencji do kontrolowania prawidłowości oceny dowodów dokonanej przez sąd drugiej instancji według kryteriów opisanych w art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r., II UK 403/12, LEX nr 1350309).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

[as]